

Nr 21.

Utlåtande i anledning av väckt motion om inrättande av ett jakt-råd.

Tredje lagutskottet har behandlat en inom riksdagens andra kammare väckt, till lagutskott hänvisad motion, nr 467, av herr *Andersson* i Ryggestad *m. fl.*

I motionen ifrågasättes, om icke Svenska jägareförbundet borde befrias från sin nuvarande uppgift att handhava ledningen av jaktvårdsarbetet i landet. För att realisera denna tanke erfordras emellertid, framhåller motionärerna, ett särskilt jaktråd eller liknande organ för att handhava frågor om jaktvårdsmedlens användning. Motionärerna yrkar, "att riksdagen ville besluta att i skrivelse till Kungl. Maj:t hemställa, att Kungl. Maj:t ville uppdraga åt 1949 års jaktutredning, eller det organ som Kungl. Maj:t kan finna lämpligt, att företaga utredning i här anförtd avseende".

Över motionen har utskottet i den ordning § 46 riksdagsordningen föreskriver inhämtat yttrande av domänstyrelsen. På begäran av utskottet har därjämte yttranden över motionen avgivits av Svenska jägareförbundet, Jägarnas riksförbund och Svenska naturskyddsföreningen.

Gällande bestämmelser m. m.

I 26 § 1 och 2 mom. lagen den 3 juni 1938 om rätt till jakt finns bestämmelser om skyldighet för den, som vill utöva jakt, att erlägga jaktvårdsavgift. I 3 mom. i paragrafen stadgas, att av influtna jaktvårdsavgifter m. m. skall bildas en fond (jaktvårdsfonden), vilken efter Konungens bestämmande användes till främjande av jaktvården inom riket. I 43 och 44 §§ jaktstadgan den 3 juni 1938 finns närmare bestämmelser om jaktvårdsfonden och jaktvårdsavgifter.

Ledningen av jaktvårdsarbetet i riket har alltsedan jaktlagens tillkomst handhäfts av Svenska jägareförbundet, som härför tilldelats så gott som samtliga jaktvårdsmedel. År 1951 skedde en omorganisation av förbundet i syfte att bereda det allmänna större inflytande över förbundets verksamhet än som dittills varit fallet. Sålunda bestämdes genom ändring av förbundets stadgar, att ordföranden i förbundets överstyrelse och förbundsstyrelsen samt en ledamot i förstnämnda organ ävensom en revisor skulle utses av Kungl. Maj:t.

Frågans tidigare behandling.

Under förarbetet till gällande jaktlag föreslogs av utredningsmannen i dennes betänkande (SOU 1936: 38) att ledningen av jaktvårdsarbetet i riket skulle omhänderväras av en jaktvårdsorganisation, uppbyggd på grundval av Svenska jägareförbundet och dettas lokala underavdelningar, länsjaktvårdsföreningarna, men med ett betydande inflytande på organisationen från det allmännas sida. I proposition nr 46 till 1938 års riksdag med förslag till lag om rätt till jakt m. m. uttalade emellertid departementschefen (s. 38 i prop.) att med genomförandet av den av utredningsmannen föreslagna organisationen borde kunna anstå, tills någon erfarenhet vunnits dels i vad mån Svenska jägareförbundet i sin dåvarande organisation visade sig i stånd att tillgodose de ökade anspråk på sakkunnig och opartisk ledning av jaktvårdsarbetet, som den nya jaktlagstiftningen kunde komma att kräva, dels i vilken utsträckning medel för jaktvårdsändamål komme att stå till förfogande. Jordbruksutskottet vid 1938 års riksdag framhöll i sitt i anledning av propositionen avgivna utlåtande, nr 53 (s. 42), att ansvaret för jaktvårdsarbetet komme att främst åvila Svenska jägareförbundet och dess underavdelningar i länen. Utskottet uttalade att häremot intet annat torde vara att erinra än att — enär det med stöd av jaktvårdsfonden bedrivna jaktvårdsarbetet borde läggas på bredast möjliga bas och under hänsynstagande till de olika på jaktens område representerade intressena — det vore av betydelse att jämväl förbundet utvidgade sin bas och sålunda sökte draga till sig de ute i bygderna verksamma jaktvårdssammanslutningarna. I samband med ändringarna i jaktlagen år 1951 yttrade föredragande departementschefen i propositionen nr 189 (s. 61) till 1951 års riksdag att det vore önskvärt att det allmänna erhöle ökat inflytande över ledningen av jaktvårdsarbetet. Under förutsättning att Svenska jägareförbundet omorganiserades i enlighet med ett då föreliggande stadgeförslag borde emellertid ledningen av jaktvårdsarbetet enligt departementschefens mening alltjämt anförtros åt Svenska jägareförbundet. Tredje lagutskottet, som i sitt utlåtande (nr 14/1951 s. 41—42) uttalade att utskottet ingenting hade att invända häremot, framhöll därvid att en kraftig utvidgning av förbundet otvivelaktigt ägt rum sedan jordbruksutskottets nyssnämnda uttalande gjordes. Enligt tredje lagutskottets mening vore det dock icke tillfredsställande att två riksorganisationer som Svenska jägareförbundet och Jägarnas riksförbund, vilka båda hade jaktvårdens främjande på sitt program, under konkurrerande former verkade vid sidan av varandra. Om förutsättningar funnes för samverkan mellan dessa organisationer, skulle ökade grupper av jaktintresserade kunna beredas inflytande på ledningen av jaktvårdsarbetet. Säkerligen skulle detta bliva till fromma för jaktvården i landet.

Som ovan under "Gällande bestämmelser m. m." nämnts verkställdes den

av departementschefen i propositionen 189/1951 förutsatta omorganisationen av Svenska jägareförbundet år 1951. I vissa delar trädde omorganisationen i kraft först år 1953.

I en motion vid 1953 års riksdag, nr II: 231, begärdes utredning bland annat "för att jägarförbunden i lagstiftning och anslag gives en mera lika-berättigad behandling" samt "den översyn av jaktlagstiftningen som erfordras för att även den skall taga hänsyn till den demokratiska utvecklingen". Tredje lagutskottet erinrade i sitt utlåtande över motionen, nr 22/1953 (s. 15), om vad 1951 års tredje lagutskott på sätt ovan nämnts anfört i sitt utlåtande nr 14 samt förklarade sig icke finna anledning att beträffande jägarorganisationernas ställning framföra annan åsikt än den som framkommit vid 1951 års riksdag. Utskottet avstyrkte därför motionen i nu ifrågasatt varande del. Riksdagen godkände utskottsutlåtandet.

Remissyttrandena.

Domänstyrelsen och *Svenska naturskyddsföreningen* avstyrker motionen. Båda dessa remissinstanser framhåller att verkningarna av Svenska jägareförbundets omorganisation år 1951 ännu icke kan helt överblickas och att det därför är för tidigt att redan nu igångsätta en utredning om ytterligare organisationsändringar. Domänstyrelsen upplyser vidare att Kungl. Maj:t i beslut den 5 mars 1954 funnit en framställning från Jägarnas riksförbund om utredning rörande tillsättande av ett jaktråd m. m. icke böra föranleda någon Kungl. Maj:ts åtgärd. Svenska naturskyddsföreningen anför dessutom att för de intressen föreningen hade att företräda mycket litet syntes vara att vinna genom ett jaktråd med uppgift att i stället för Svenska jägareförbundet handhava jaktvårdsarbetet.

Svenska jägareförbundet uttalar, att det knappast syntes motiverat att ifrågasätta en så genomgripade förändring av ledningen av jaktvårdsarbetet inom riket som motionärerna föreslagit, innan tillräcklig erfarenhet vunnits av den organisation av förbundet, som genomförts helt i enlighet med statsmakternas intentioner men blott tillämpats från och med den 1 juli 1951. Förbundet ville dock icke motsätta sig den föreslagna utredningen, ehuru det vore förbundets förvissning att en sådan utredning icke kunde komma till annat resultat än att skäl saknades till ändring i 1951 års jaktlagstiftning, i vad avsåge ledningen av jaktvårdsarbetet inom riket.

Jägarnas riksförbund förklarar sig till alla delar instämma i motionärernas yrkanden samt anför bland annat: "Enligt vår uppfattning har det visat sig vara synnerligen opraktiskt och framför allt odemokratiskt att en enda intresseorganisation bland de många inom jaktens område, nämligen Svenska jägareförbundet, fått statsmakternas suveränitet att ensamt handlägga och besluta i frågor rörande jakt- och viltvårdsutövningen i landet.

Härigenom har andra inom området berörda intressegrupper i samhället förhindrats att avge sitt votum.

De senares årens erfarenheter har tydligt bekräftat att det inte endast är de aktiva jägarna som har intresse av hur jakt- och viltvården bedrivs; även allmänheten och i all synnerhet lantbrukare, skogsintressenter och naturvårdare har säkerligen lika stora intressen som jägarna att bevaka. Att som nu är fallet förhindra dessa intressegrupper från allt inflytande rörande jaktvårdens handhavande, är enligt vår uppfattning icke tillfredsställande och bör snarast möjligt rättas till. Likaså kan man med fog konstatera, att Svenska jägareförbundet i stort sett misslyckats i sin väsentligaste uppgift som officiellt organ, att samordna och förena de motstridiga intressen som allt starkare gör sig gällande på det jaktliga området.”

Jägarnas riksförbund uttalar vidare, att Svenska jägareförbundet icke synes ha något intresse för att skapa möjligheter för den icke markägande befolkningen att jaga.

Utskottet.

Med hänvisning till vad tredje lagutskottet vid 1951 års riksdag på sätt ovan återgivits anförde i sitt utlåtande nr 14 vill utskottet uttala, att ingenting synes vara att invända mot motionärernas yrkande att frågan om ledningen av jaktvårdsarbetet i riket ånyo prövas av 1949 års jaktutredning. Det avgörande vid det blivande ståndpunktstagandet måste enligt utskottets mening vara, huru en god jaktvård i riket på bästa sätt skall kunna främjas.

Utskottet får alltså hemställa,

att riksdagen måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla, att förevarande motion, II: 467, överlämnas till 1949 års jaktutredning.

Stockholm den 1 april 1954.

På tredje lagutskottets vägnar:

HUGO OSVALD.

Vid detta ärendes behandling har närvarit

från första kammaren: herrar Osvald, Albert Hermansson, Lindahl*, Grym*, Ivar Nilzon, Herbert Hermansson, Magnusson och William Ohlsson;

från andra kammaren: herrar Andersson i Löbbo, Johansson i Torp, Nyberg, Levin, Utbult, Andersson i Ryggestad, Munktell och Jansson i Benestad.

* Ej närvarande vid utlåtandets justering.